

Duyuru Tarihi : 05.12.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-196

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Türk Hava Kurumu ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunan işletmelerde uçuş veya dalış maksadıyla görevlendirilenlere; bu hizmetleri dolayısıyla verilen tazminat ve ikramiyeler ile bu mahiyetteki ödemeler (Bu istisna, fiili uçuş ve dalış hizmetleri karşılığında verilen tazminat ve ikramiyeler ile bu mahiyetteki ödemeleri kapsar ve her aya ait toplam brüt ücretin yüzde altmışını aşamaz.);”

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Asgarî geçim indirimi:

MADDE 32- Ücretlilerin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.

Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için %50’si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için %10’u, ilk iki çocuk için %7,5 diğer çocuklar için %5’idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkra göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan miktarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında “çocuk” tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana ve babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış evlatları, “eş” tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. Yıl içinde mükellef lehine meydana gelecek değişiklikler, bu tarihten itibaren dikkate alınır. İndirim, gelir elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı olmak üzere, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirin uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

Bakanlar Kurulu, ikinci fıkrada belirtilen asgarî geçim indirim tutarlarını; toplamı asgarî ücretin yıllık brüt tutarını aşmamak üzere, artırma veya kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.

Asgarî geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına (4) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (5) numaralı bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“5. Teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.

Teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler ilişkili kişi sayılır.

Alım, satım, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler, her hâl ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

İşletmeden çekilmiş sayılan farklar, ilişkili kişi tarafından beyan edilmiş gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınmış ise, ilişkili kişinin vergilendirme işlemleri buna göre düzeltilir. İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında bu maddede yer almayan hususlar bakımından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi hükmü uygulanır.”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendine, birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesindeki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde; Türkiye’de yerleşik gerçek kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az % 50’sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kazançları dağıtılsın veya dağıtılmasın, iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren yıl itibarıyla, dağıtılan kâr payı sayılır. Türkiye’de vergilendirilmiş kazancın iştirak tarafından sonradan dağıtılması durumunda, elde edilen kâr paylarının vergilendirilmiş kısmı bu tutardan indirilir.”

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “dört yıl içinde” ibaresi “beş yıl içinde” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun mülga 93 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Özel gider bildirimi esası:

MADDE 93- Maliye Bakanlığınca yapılacak ön araştırmalar sonucunda; beyan ettikleri gelir ile harcamaları arasında uyumsuzluk tespit edilenlerden “yıllık özel gider bildirimi” istenebilir.

Yıllık özel gider bildiriminde, yıl içinde yapılan harcamalar ile bu harcamaların kaynağını teşkil eden unsurlara yer verilir.

Yıllık özel gider bildiriminde gelirleri ile harcamaları arasındaki uyumsuzluğun açıklanamadığı sonucuna ulaşılanlar hakkında öncelikli olarak vergi incelemesi yapılır.

Yıllık özel gider bildirimini istenilen sürede vermeyenler hakkında, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yazılı özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır ve süre verilmek suretiyle yeniden bildirim vermeleri kendilerinden istenilir. Verilen ek sürede de bildirim vermeyenler hakkında, anılan özel usulsüzlük cezası beş kat olarak uygulanır. Cezaya muhatap olanlar, aynı Kanunun 376 ncı maddesi ile uzlaşmaya ilişkin madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Yıllık özel gider bildiriminin şekil ve içeriği ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usûl ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki (16) numaralı bent eklemiştir.

“16. Vergilendirme rejiminin, Türk vergi sisteminin sahip olduğu vergilendirme kapasitesi ile en az aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişiminde bulunup bulunmadığı hususu da göz önünde bulundurulmak suretiyle, Bakanlar Kurulunca ilan edilecek ülkelerde yerleşik veya faaliyette bulunanlara (Türkiye’de yerleşik olanların bu ülkelerde bulunan işyerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılanın mükellef olup olmadığına bakılmaksızın % 30 oranında vergi kesintisi yapılır. Emsaline uygun fiyatlarla satın alınan mal ve iştirak hisseleri için yapılan ödemeler, emsaline uygun fiyatlarla kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarının kiralanması için yapılan ödemeler ve taşıma işlerine ilişkin emsaline uygun navlun bedelleri ile ödenmesi zorunlu olan geçiş ücreti, liman ücreti gibi ödemeler, kredilere ilişkin anapara geri ödemeleri ile tam mükellef kurumlar tarafından dağıtılan kâr payları hakkında, bu bent uyarınca kesinti yapılmaz.”

MADDE 8- 193 sayılı Kanunun 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 99- Muhtasar beyannamenin şekil, içerik ve eklerini belirlemeye ve tevkifat konuları itibarıyla ayrı ayrı beyanname verdimeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 9- 193 sayılı Kanunun 121 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (16) numaralı bendi uyarınca kesilen vergiler, Türkiye’de yıllık beyannameyle bildirilen kontrol edilen yabancı kurum kârı üzerinden hesaplanacak gelir vergisinden mahsup edilebilir. Mahsup edilecek vergi, kontrol edilen yabancı kurumun bu ödemelerden kaynaklanan kazancına isabet eden gelir vergisinden fazla olamaz.”

MADDE 10- 193 sayılı Kanunun 123 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kanunun kontrol edilen yabancı kurumlara ilişkin hükümlerinin uygulandığı durumlarda, yurt dışı iştirakin toplam vergi yükünün hesabında esas alınan vergiler, ödenmiş olmaları şartıyla, Türkiye’de vergilendirilecek kontrol edilen yabancı kurum kârları üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir.”

MADDE 11- 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- Bu Kanunun;

- a) 2 nci maddesi 1/1/2008 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere,
 - b) diğer hükümleri 2007 ve izleyen yılların gelirlerine,
- uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

Vergi sistemimiz temel politika ve hedeflere uygun olarak yeniden yapılanma sürecinde olup, bu süreç bir strateji çerçevesinde ve belirli ilkeler doğrultusunda sürdürülmektedir.

Vergi sisteminin yeniden yapılandırılmasında;

- ekonomik ve sosyal politikalarla ve piyasa mekanizması ile uyumlu olması,
 - vergi güvenliğini güçlendirmek suretiyle ekonominin kayıtlılık düzeyinin artırılmasına hizmet etmesi,
 - verginin tabana yayılması suretiyle vergi oranlarının zamanla düşürülmesine imkan sağlaması,
 - uluslararası eğilimlere uygun olarak günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilmesi,
 - vergide adalet ve eşitliğe uygun olması,
- benimsenen temel ilkelerdir.

Tasarıda yer alan düzenlemeler ana hatlarıyla aşağıda yer almaktadır.

Uluslararası uygulamalar çerçevesinde, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile vergi sistemimize dahil edilen, transfer fiyatlandırması, kontrol edilen yabancı kurum ve zararlı vergi rekabeti uygulamalarıyla mücadele edilmesi müesseselerine paralel düzenlemeler, bu Tasarıyla Gelir Vergisi Kanununda da yapılmaktadır.

Vergilendirmede önemli kuramlardan biri olan “ayırma kuramı” sisteme dahil edilmekte ve belge düzeni konusundaki katkılarına rağmen zamanla etkinliğini kaybeden, yaygın kötüye kullanımlar nedeniyle belge düzenini olumsuz etkilemeye başlayan ve uluslararası vergi yükü hesaplamalarında standart bir indirim kabul edilmediği için ülkemizde istihdam üzerindeki vergi yükünün daha fazla görünmesinin nedenlerinden biri olan “ücretlilerde vergi indirimi” sistemi kaldırılmaktadır. Bunun yerine, Avrupa Birliği müktesebatı ile uyumlu ve çağdaş vergi kanunlarının çoğunda yer alan ve mükellefin medenî halini de vergileme yönünden dikkate alan “asgarî geçim indirimi” sistemi getirilmektedir. Bu sistemle asgarî ücret ile bağlantı kurularak mükellefin kendisi, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi ile bakmakla yükümlü olduğu çocukları için standart bir indirim getirilmektedir. Böylece, vergi sisteminin prensiplerine de uygun bir düzenleme yapılmak suretiyle, özellikle düşük gelirliiler üzerindeki vergi yükü kısmen de olsa azaltılmış ve gelir dağılımının daha adil olmasına katkıda bulunmaktadır.

Gelir vergisi sistemimiz beyan esasına dayanmakta olup, bu durum mükellefler tarafından beyan edilen gelirlerin gerçeğe uygunluğunun kontrolünü gerektirmektedir. Ancak, tüm mükelleflerin hesaplarının sıkça incelenmesinin mümkün olmaması nedeniyle, vergileme tekniği gereği bir takım vergi güvenlik müesseselerine başvurulması, beyan esasına dayanan vergi sistemlerinin temel özelliğini teşkil etmektedir.

Bu çerçevede Tasarıda yer alan önemli düzenlemelerden birisi de, mükellefleri doğru beyana özendirmek ve beyan etmek zorunda oldukları kazançların doğruluğunu yaptıkları harcamalar açısından da değerlendirmek amacıyla “özel gider bildirimi” esasının getirilmesidir. Yapılan düzenleme ile, yapılan ön incelemeler neticesinde harcamaları ile beyan ettiği geliri paralellik arz etmeyen ya da hiçbir gelir beyanı olmadığı halde yüksek düzeyde harcaması olan kişilerden durumları hakkında vergi yükümlülüğü yönünden açıklama istenmesini öngörmektedir. Böylece, bir yandan götürü matrah takdiri içermeyen bu uygulamayla mükellefler için bir oto-kontrol, vergi idaresi için ise denetimin etkinliğini artırıcı bir mekanizma sağlanmış ve diğer yandan da mükellefleri gerçeğe daha uygun beyana yönlendirmek suretiyle kayıt dışı ekonomiyle mücadelede bir adım daha atılmış olmaktadır.

Tasarıyla getirilen diğer bir düzenleme ise, kentsel rantların artışı ve ekonomik gelişmelere paralel olarak taşınmaz ve bu mahiyetteki bazı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarına ilişkin halen iktisap tarihinden itibaren 4 yıl olarak uygulanmakta olan sürenin 5 yıla çıkarılmasıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin (2) numaralı bendine, halen kendi mevzuatı uyarınca tazminatlarına istisna uygulanan Emniyet Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü eklenmiş ve bent ifade bütünlüğü açısından yeniden düzenlenmiştir. Bende eklenen hükümle uçuş ve dalış hizmetleri dolayısıyla verilen tazminat, gündelik, ikramiye ve zam ödemelerinin, ilgilinin fiilen uçuş ve dalış hizmetlerini gerçekleştirmiş olması halinde gelir vergisi istisnasından yararlanacağı, fiilen uçuş ya da dalış hizmetinde bulunmayanlara yapılan bu türden ödemeler için istisna uygulanmasının söz konusu olmayacağı hususlarına açıklık getirilmektedir. Yapılan düzenlemeyle, uçuş ve dalış tazminatı kapsamında yapılacak ödemelerin, bu ödemeler de dahil olmak üzere her ay itibarıyla hesaplanan toplam brüt ücretinin yüzde altmışına kadar olan kısmının maddede düzenlenen istisnadan yararlanabileceği öngörülmektedir.

MADDE 2- Maddeyle, gerçek usulde vergilendirilen ücretlilerin ödeyecekleri gelir vergisi tutarının tespitinde "asgarî geçim indirimi" uygulaması getirilmekte ve bu indirimin usûl ve esasları düzenlenmektedir.

Asgarî geçim indirimi uygulaması esas itibarıyla, geçim standartları dikkate alınarak, kişilerin temel ihtiyaçlarını karşılamakta kullandıkları bir miktar gelirin vergi dışı bırakılması amacına yönelik bulunmaktadır.

İndirim hakkı, gerçek usulde vergilendirilen ücretlilere medenî durumları dikkate alınarak tanınmakta ve indirimin uygulanmasında 16 yaşından büyük ve sanayi kesiminde çalışan işçiler için uygulanan asgarî ücretin brüt tutarı baz alınmaktadır.

İndirimin, mükellefin kendisi için sanayi kesiminde çalışan ve 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin %50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş için %10'u ve ilk iki çocuk için %7,5'i diğerleri için %5'i olarak uygulanması öngörülmektedir.

Asgarî geçim indirimi, mükellefin kendisi, eş ve çocukları için hesaplanan indirim tutarları toplamı ile Kanunun 103 üncü maddesindeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan miktarın hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanacaktır. Mahsup edilecek tutar ücret üzerinden hesaplanan vergiden fazla olamayacağından, asgarî geçim indirimi uygulaması dolayısıyla vergi iadesi yapılması söz konusu olmayacaktır. Asgarî geçim indiriminin sağladığı vergi avantajından, ücret seviyesi ne olursa olsun, medenî durumları aynı olan tüm mükellefler aynı ölçüde yararlanacaktır.

Asgarî geçim indirimi tutarının tespitinde mükellefin gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınacaktır. Yıl içinde mükellef lehine meydana gelecek değişiklikler bu tarihten itibaren dikkate alınacaktır. İndirim, gelir elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı olmak üzere, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirin uygulanacak; boşananlarda indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınacaktır.

Maddeyle, asgarî geçim indirim tutarlarını; ücretlinin kendisi, eş ya da çocuklar için uygulanacak oranları ayrı ayrı ya da topluca artırmaya veya kanuni oranına kadar indirme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir. Artırılan oranlar üzerinden hesaplanan indirim tutarları toplamı asgarî ücretin yıllık brüt tutarını aşamayacaktır. Ayrıca, asgarî geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslarını belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 3- Maddeyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunuyla vergi sistemimize dahil edilen transfer fiyatlandırması hükümlerine paralel düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemeyle, teşebbüs sahibinin emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden ilişkili kişilerle mal veya hizmet alım ya da satımı yapması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasında işletme aleyhine oluşan farkların işletmeden çekilmiş sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Düzenlemede, "ilişkili kişi" tanımı yapılmakta olup bu kişilerin, teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoy, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan

diğer şirketler olduğu ifade edilmektedir. Söz konusu şirketlerin anonim, limited, kollektif, komandit şirket ya da adi ortaklık şeklinde kurulmuş olmasının önemi bulunmamaktadır.

Ayrıca, alım, satım, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hâl ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği belirtilmektedir.

İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında maddede düzenlenmeyen hususlarla ilgili olarak, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan düzenlemelerin uygulanması amacıyla bu Kanuna atfı yapılmaktadır.

MADDE 4- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan “kontrol edilen yabancı kurum kazancı” müessesesine paralel olarak yapılan düzenleme ile anılan Kanunun 7 nci maddesindeki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde; Türkiye’de yerleşik gerçek kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az %50’sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kazançlarının, dağıtılsın veya dağıtılmasın, iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren yıl itibarıyla, dağıtılan kâr payı sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, bu kapsamda Türkiye’de vergilendirilmiş kazancın iştirak tarafından sonradan dağıtılması durumunda, elde edilen kâr payının bu hükme göre vergilendirilmiş kısmının bu tutardan indirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 5- Maddeyle, taşınmaz ve bu mahiyetteki bazı mal ve hakların elden çıkarılmasında elde edilen kazancın değer artış kazancı olarak vergilendirilmesi için halen iktisap tarihinden itibaren 4 yıl olarak uygulanan sürenin 5 yıla çıkarılması ve böylece söz konusu kıymetlerin iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içerisinde elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artışı kazancı olarak vergilendirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 6- Maddeyle, kişilerin beyan etmek zorunda oldukları kazançlarının doğruluğunu bir kez de yapmış oldukları harcamalar açısından test edilmesine imkan verecek bir kontrol mekanizması olan özel gider bildirimi esas düzenlenmektedir.

Özel gider bildirimi, mükelleflerin her yıl mutlaka vermek zorunda oldukları bir bildirim olmayıp; Maliye Bakanlığınca yapılacak ön araştırmalar (örneğin; verilen yıllık gelir vergisi beyannamelerinin incelenmesi, yoklamalar yapılması, Bakanlığa gelecek ihbarların değerlendirilmesi veya başkaca herhangi bir suretle yapılacak araştırmalar) sırasında düşük gelir beyanı ya da herhangi bir gelir beyanı olmadığı halde tespit edilen harcamaları yüksek seviyelerde bulunanlardan bu bildirim istenebilecektir. Kişilerin harcamalarının yüksek olması bu bildirimin otomatik olarak isteneceği anlamına gelmemektedir. Beyan ettiği geliri ile mutad yaşam seviyesi paralellik arz etmeyenlerden bu bildirim istenecek olup, mükelleflerin beyan ettikleri gelirlerin harcama düzeylerini izah edebilecek seviyelerde olması halinde böyle bir bildirimin istenilmesi söz konusu olmayacaktır.

Özel gider bildiriminde; bildirim istenilen kişinin yıl içinde yaptığı harcamalar ile harcamalarının kaynağını teşkil eden gelir unsurlarına yer verilmesi gerekmektedir. Ancak, yapılan her türlü harcamanın ve elde edilen gelirin detaylı olarak bu bildirimde belirtilmesi zorunlu olmayıp, harcamaların (gıda, giyecek, yakacak, eğlence ve seyahat gibi) ana harcama unsurları itibarıyla; gelirlerin de aynı şekilde türleri itibarıyla (ücret, menkul sermaye iradı, ticari kazanç ve gayrimenkul sermaye iradı gibi) gruplandırılarak bildirilmesi mümkün olacaktır.

Yıllık özel gider bildirimiyle bildirilen harcama ve gelirleri ile aynı döneme ilişkin olarak idareye daha önceden verilen beyannameler, yapılan ön araştırmalarla idarenin bilgisine giren harcama ve gelir unsurlarının karşılaştırılmasında tutarsızlık tespit edilen mükellefler nezdinde öncelikli olarak vergi incelemesi yapılması öngörülmektedir.

Yıllık özel gider bildirimini istenilen sürede vermeyenler hakkında, Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yazılı özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanacak ve süre verilmek suretiyle yeniden bildirim vermeleri kendilerinden istenilecektir. Verilen ek süre içerisinde de bu bildirimi vermeyenler hakkında, söz konusu özel usulsüzlük cezası beş kat olarak

uygulanacaktır. Bu cezaya muhatap olanların, aynı Kanunun 376 ncı maddesi ile uzlaşmaya ilişkin hükümlerinden yararlandırılmaması öngörülmektedir.

Maddenin son fıkrasıyla, yıllık özel gider bildiriminin şekil ve içeriği ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usûl ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 7- Maddeyle Kurumlar Vergisi Kanununda zararlı vergi rekabeti uygulamaları ile mücadele amacıyla getirilen hükme paralel düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, zararlı vergi rekabeti uygulayan ülkelerde yerleşik olanlara yapılan ödemeler üzerinden vergi kesintisi yapılması öngörülmektedir.

Vergilendirme rejiminin, Türk vergi sisteminin sahip olduğu vergilendirme kapasitesi ile en az aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişiminde bulunup bulunmadığı hususu da göz önünde bulundurulmak suretiyle, Bakanlar Kurulunca ilan edilecek ülkelerde yerleşik veya faaliyette bulunanlara (Türkiye’de yerleşik olanların bu ülkelerde bulunan işyerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılan kişinin mükellef olup olmadığına bakılmaksızın %30 oranında vergi kesintisi yapılacaktır.

Ancak, emsaline uygun fiyatlarla satın alınan mal ve iştirak hisseleri için yapılan ödemeler, emsaline uygun fiyatlarla kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarının kiralanması için yapılan ödemeler ve taşıma işlerine ilişkin emsaline uygun navlun bedelleri ile ödenmesi zorunlu olan geçiş ücreti, liman ücreti gibi ödemeler, kredilere ilişkin anapara geri ödemeleri ile tam mükellef kurumlar tarafından dağıtılan kâr payları için bu kesintinin yapılması söz konusu olmayacaktır.

Yapılan düzenlemeyle, vergi cenneti olarak nitelenen ülkelerde yerleşik gerçek veya tüzel kişilere çeşitli adlar altında ödeme yapmak suretiyle Türkiye’deki vergi matrahlarının aşındırılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 8- Yapılan düzenlemeyle muhtasar beyannamenin şekil, içerik ve eklerini belirleme ve tevkifat konuları itibarıyla ayrı ayrı beyanname verme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 9- Kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılması durumunda mükerrer vergilendirmeye yol açmamak için, yurt içinde ödenen vergilerin mahsubuna ilişkin maddede düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 10- Kontrol edilen yabancı kurum kazançlarının Türkiye’de beyan edilen kazanca dahil edilmesi durumunda mükerrer vergilendirmeye yol açmamak için, yurt dışında ödenen vergilerin mahsubuna ilişkin maddede düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 11- Maddeyle, asgarî geçim indirimi müessesesinin getirilmesi ile birlikte, ücretlilerde vergi indirimi uygulaması yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 12- Yürürlük maddesidir.

MADDE 13- Yürütme maddesidir.